

Crna Gora
Ministarstvo ekonomije

IZMJENE I DOPUNE

**PROGRAMA POVEĆANJA REGIONALNE I LOKALNE KONKURENTNOSTI KROZ
USAGLAŠAVANJE SA ZAHTJEVIMA MEĐUNARODNIH STANDARDA
POSLOVANJA ZA PERIOD 2017-2020. GODINA, ZA 2018. GODINU**

Podgorica, mart 2018. godine

Sadržaj:

Lista termina i skraćenica	2
Uvod	3
I PREDMET, CILJEVI I USAGLAŠENOST PROGRAMA	4
1. Usaglašenost programa sa strateškim dokumentima	4
2. Cilj Programa	4
3. Predmet i karakteristike Programa	5
4. Komponente Programa podrške	6
4.1. Podrška MMSP u smislu refundacije troškova akreditacije tijela za ocjenjivanje usaglašenosti	6
4.2. Podrška MSP u smislu refundacije troškova implementacije standarda/ sertifikacije/ resertifikacije.	6
5. Opravdani troškovi	7
6. Finansijski okvir	8
7. Uslovi za učešće u programu	8
II PROCEDURE SPROVOĐENJA PROGRAMA	9
8. Raspisivanje Javnog poziva	9
8.1. Podnošenje zahtjeva i potrebna dokumentacija	9
8.2. Ocjenjivanje opravdanosti podnesenog zahtjeva i kreiranje rang liste	10
9. Kriterijumi za ocjenjivanje prijava	10
III REALIZACIJA UGOVORENE AKTIVNOSTI	12
IV INFORMACIJE O JAVNOM POZIVA	13
V PODNOŠENJE PRIJAVA	13
VI MONITORING I OCJENA SPROVOĐENJA PROGRAMA	14
VII DOKUMENTACIJA I PRILOZI	15
VIII KONTROLNA LISTA	16

Lista termina i skraćenica

Podnositac prijave	Mikro, mala i srednja preduzeća, klasteri
Akreditacija	Zvanično priznanje kojim nacionalni organ za akreditaciju nakon sprovedenog postupka akreditacije (akreditovanja), potvrđuje da organizacija ispunjava utvrđene zahtjeve i da je kompetentna za obavljanje poslova ocjenjivanja usaglašenosti.
Postupak akreditacije	Postupak u kome nacionalni organ za akreditaciju utvrđuje da li je organizacija kompetentna za obavljanje određenih poslova ocjenjivanja usaglašenosti.
Sertifikat o akreditaciji	Zvanični dokument ili set dokumenata koji govore da je akreditacija dodijeljena za određeni obim
Ocenjivanje usaglašenosti	Svaka aktivnost koju obavlja podnositac zahtjeva za akreditaciju, odnosno akreditovana organizacija, kojom se direktno ili indirektno utvrđuje da su odgovarajući zahtjevi ispunjeni;
Akreditovana organizacija	Organizacija kojoj je dodijeljena akreditacija.
Sertifikacija sistema menadžmenta	Predstavlja postupak utvrđivanja da proizvod, usluga, organizacija ispunjavaju zahtjeve relevantnog standarda. Postupak se završava zvaničnom potvrdom – sertifikatom o usaglašenosti, i upisom imaoča sertifikata u relevantan registar. Ovu vrstu aktivnosti sprovodi akreditovana organizacija za provjeru, koja se naziva sertifikaciono tijelo i koja je nezavisna od klijenta ili korisnika.
Sertifikat sistema menadžmenta	Predstavlja pisanu garanciju izdatu od strane nezavisnog akreditovanog sertifikacionog tijela, koji se izdaje nakon što se provjerom utvrdi da je određeni sistem, proizvod ili usluga u skladu sa zahtjevima navedenim u standardu.
Spoljni konsultant	Akreditovana organizacija.
Mikro preduzeća	Pravna lica koja ispunjavaju dva od sledeća tri kriterijuma: - prosječan broj zaposlenih u poslovnoj godini nije veći od 10; - ukupan prihod na godišnjem nivou ne prelazi 700.000 € ; - ukupna aktiva ne prelazi 350.000 €.
Mala preduzeća	Pravna lica koja ispunjavaju dva od sledeća tri kriterijuma: - prosječan broj zaposlenih u poslovnoj godini je veći od 10 a manji od 50; - ukupan prihod na godišnjem nivou je veći od 700.000 € a manji od 8.000.000 €; - ukupna aktiva je veća od 350.000 € a manja od 4.000.000 €.
Srednja preduzeća	Pravna lica koja ispunjavaju dva od sledeća tri kriterijuma: - prosječan broj zaposlenih u poslovnoj godini veći od 50, a manji od 250; - ukupan prihod na godišnjem nivou je veći od 8.000.000 €, a manji od 40.000.000 €; - ukupna aktiva je veća od 4.000.000 €, a manja od 20.000.000 €.
Program	Program povećanja regionalne i lokalne konkurentnosti kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standard poslovanja za period 2017-2020. godina
Potpuna prijava	Prijava koja je podnijeta u skladu sa Javnim pozivom i uz koju su podnijeti svi potrebni dokumenti utvrđeni Programom.
Javni poziv	Javni poziv za sufinansiranje.
Komisija	Komisija za pregled i ocjenu prijava.
Rang lista	Predlog projekata za sufinansiranje na osnovu broja bodova u skladu sa definisanim kriterijumima.

Ugovor o sufinansiranju	Ugovor o sufinansiranju kojim će se definisati međusobna prava i obaveze između podnosioca prijave kao korisnika i davaoca državne pomoći u daljem tekstu Ministarstvo ekonomije.
ATCG	Akreditaciono tijelo Crne Gore
PDV	Porez na dodatu vrijednosti.
MMSP	Mikro, mala i srednja preduzeća.

UVOD

Razvoj konkurentskih sposobnosti preduzeća i konkurentost privrede u cjelini, spadaju u najvažnije elemente ukupnog razvoja ekonomije jedne države. Prema OECD-u "konkurentnost je stanje u kojem zemlja može, u uslovima slobodnog i fer tržišta, proizvesti robu i usluge koji zadovoljavaju zahtjeve svjetskog tržišta, istovremeno održavajući ili povećavajući realni dohodak svojih građana."

Konkurentnost se može posmatrati na makro i na mikro-nivou. Konkurentnost na makro-nivou je zapravo konkurentnost privrede u cjelini, dok je konkurentost na mikro-nivou, konkurentnost privrednih društava, odnosno njihova sposobnost da uspješno posluju na međunarodnom tržištu. Na konkurentnost privrednih društava, utiču brojni faktori, poput obrazovanja zaposlenih, kvaliteta proizvoda/usluge, inovacija, međusobnog povezivanja u klastera, zaštite intelektualne svojine, kulture, informacionih tehnologija itd.

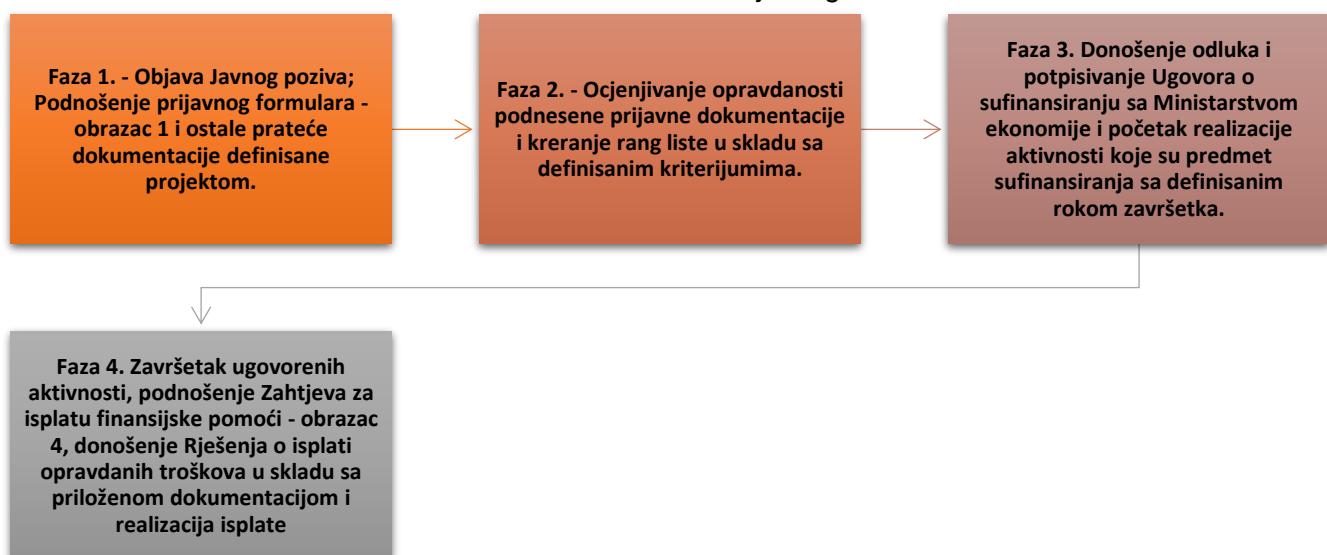
Konkurentnost mikro, malih i srednjih privrednih društava je u primarnom fokusu predmetnog Programa povećanja regionalne i lokalne konkurentnosti kroz usaglašavanje sa zahtjevima standarda poslovanja, za period 2017-2020. godina.

Imajući u vidu da su svi elementi razvoja konkurentnosti važni za preduzeća, u Crnoj Gori je u narednih nekoliko godina potrebno akcenat staviti na pitanja kvaliteta proizvoda koja crnogorska preduzeća proizvode. U tom smislu je usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standarda veoma važan element povećanja konkurentnosti svakog privrednog društva, naročito u vremenu pregovora sa EU i neophodnosti crnogorskih preduzeća da po ulasku Crne Gore u EU budu spremna da posluju "pod konkurentskim pritiscima" na unutrašnjem tržištu EU.

Cilj ovog Programa je **da obezbijedi podršku preuzetnicima, mikro, malim i srednjim privrednim društvima** (u daljem tekstu: MMSP) i **klasterima** malih i srednjih privrednih duštava, naročito iz manje razvijenih jedinica lokalne samoupave, odnosno Sjevernog regiona, da u što većoj mjeri povećaju svoju konkurentnost, prvenstveno **kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standarda koji se odnose na proizvode, sisteme menadžmenta, osoblje, ispitivanje, kontrolisanje i sertifikaciju i podršku za dobijanje akreditacije za ocjenjivanje usaglašenosti**.

Program se sprovodi u četiri 4 međusobno povezane faze, što je detaljno objašnjeno u nastavku programa:

Grafik 1. Faze u realizaciji Programa

I PREDMET, CILJEVI I USAGLAŠENOST PROGRAMA

1. Usaglašenost programa sa strateškim dokumentima

Uporedna praksa u Evropi, ali i šire, ukazuje da je primjena standarda stvar uobičajene poslovne prakse. Slijedeći ovo saznanje za crnogorske ekonomski operatore je od esencijalnog značaja da se prije svega u što većem broju sertifikuju. Smisao i cilj ovog Programa je da se u pravcu primjene standarda podstiču crnogorska privredna društva, a naročito mikro, mala i srednja preduzeća da u što većem broju pristupe sertifikaciji sistema menadžmenta, kao i akreditaciji tijela za ocjenu usaglašenosti kao djelova pravnog entiteta privrednog društva

Programom povećanja regionalne i lokalne konkurentnosti kroz usaglašavanje sa zahtjevima standarda će se doprinijeti realizaciji ciljeva:

- a) Strategije regionalnog razvoja Crne Gore 2014-2020. godina, naročito u okviru pametnog rasta kao pravca razvoja, prioritetna oblast – Konkurentnost i inovacije.
- b) Strategije inovativne djelatnosti (2016 – 2020) gdje je definisan prioritet 8: Jačanje inovacionog potencijala MSP i njihove prepoznatljivosti u sistemu inovacija u okviru strateškog cilja III: Jačanje potencijala za inovacije u privrednom sektoru - Mjera 20: Jačati inovativnost preduzeća kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standarda
- c) Strategije razvoja prerađivačke industrije Crne Gore 2014 – 2018 u okviru koje je definisan prioritet 5: Unapređenje preduzetničke infrastrukture.
- d) Industrijske politike Crne Gore do 2020. godine, gdje je u okviru strateškog cilja 4: Pristup tržištu, definisan podcilj 4.1: Jačanje izvoznih performansi preduzeća u prioritetnim sektorima.

2. Cilj Programa

Cilj ovog Programa je **da obezbijedi podršku preuzetnicima, mikro, malim i srednjim privrednim društvima** (u daljem tekstu: MMSP), naročito iz manje razvijenih jedinica lokalne samouprave, odnosno Sjevernog regiona, da u što većoj mjeri povećaju svoju konkurentnost, prvenstveno **kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standarda koji se odnose na proizvode, sisteme menadžmenta, osoblje, ispitivanje, kontrolisanje i sertifikaciju i podršku za dobijanje akreditacije za ocjenjivanje usaglašenosti**. Takođe, cilj programa je nastanak konkretnih efekata podsticaja, jer bi bez ove pomoći konkurentnost i rentabilnost poslovanja privrednih društava koji su korisnici pomoći bila na nižem nivou. Podsticajni efekat ogleda se i u tome što pomoći treba da doprinese proširenju djelatnosti privrednog društva i razvoju područja na kojem ono posluje, pri čemu je izvjesno da bi bez ove pomoći privredno društvo navedenu djelatnost obavljalo u manjem obimu. Pomoći ne smije da subvencionise troškove djelatnosti koje bi privredno društvo u kraćem roku svakako pretrpjelo i ne smije da kompenzuje uobičajeni poslovni rizik privredne djelatnosti. Ukoliko pomoći ne promijeni ponašanje korisnika stimulisanjem (dodatnog) ulaganja u predmetno područje, može se smatrati da bi se isto ulaganje izvršilo u regionu i bez pomoći. Takvoj pomoći nedostaje podsticajni efekat za ostvarivanje regionalnog cilja i ne može se odobriti kao usklađena sa unutrašnjim tržištem.

3. Predmet i karakteristike Programa

Predmet Programa odnosi se na **povećanje konkurentnosti mikro, malih i srednjih privrednih društava kroz pomoć za implementaciju međunarodnih standarda** (u daljem tekstu: konsalting), **ocjenjivanju ispunjenosti zahtjeva standarda** (u daljem tekstu: sertifikacija) i **ocjenjivanje tijela za ocjenjivanje usaglašenosti** (u daljem tekstu: akreditacija) sa fokusom na Sjeverni, kao manje razvijeni region Crne Gore.

Program ima dvije međusobno povezane komponente:

- I - Konsalting i akreditacija tijela za ocjenjivanje usaglašenosti;
- II - Konsalting i sertifikacija za sisteme mendžmenta.

Prva komponenta Programa se odnosi na **akreditaciju tijela za ocjenjivanje usaglašenosti**.

Kompetencije ovog tijela potvrđuje nacionalno akreditaciono tijelo, a u Crnoj Gori je to Akreditaciono tijelo Crne Gore (u daljem tekstu: ATCG). Tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti je pravno lice koje sprovodi ocjenjivanje usaglašenosti, uključujući kalibraciju/ etaloniranje, ispitivanje, sertifikaciju i kontrolisanje (laboratorije za ispitivanje, medicinske laboratorije, labaratorije za etaloniranje, medicinske laboratorije, sertifikaciona tijela za proizvode, sertifikaciona tijela za sisteme menadžmenta, sertifikaciona tijela za osoblje, kontrolna tijela). Akreditovati se mogu:

- Laboratorije za ispitivanje - ispitivanje životnih namirnica, parametara životne sredine, električnih uređaja, opreme pod pritiskom, hemijskih proizvoda, metala i proizvoda od metala, građevinskih materijala i dr.;
- Medicinske laboratorije – biohemijska ispitivanja, mikrobiloška, hematološka ispitivanja, i sl.;
- Laboratorije za etaloniranje - etaloniranje mjerne i ispitne opreme;
- Sertifikaciona tijela - usluge sertifikacije proizvoda, procesa i usluga u skladu sa propisima i prema razvijenim sertifikacionim šemama; sistema menadžmenta (sistem upravljanja kvalitetom, životnom sredinom, bezbjednošću hrane i dr.) i stručnih lica (ocjenjivači sistema menadžmenta kvaliteta i upravljanja životnom sredinom, zavarivači, lica koja obavljaju ispitivanje bez razaranja i dr.);
- Kontrolna tijela – kontrolisanje liftova i dizalica, opreme pod pritiskom, elektro-opreme i instalacija, kvaliteta nameštaja, kontrolisanje u oblasti motornih vozila i drugim područjima,

Akreditacija je postupak u kojem se utvrđuje od strane Akreditacionog tijela Crne Gore da tijelo a za ocjenu usaglašenosti ispunjava specifične zahtjeve i da je kompetentno da obavlja određene poslove ocjenjivanja usaglašenosti. Kriterijumi za sticanje i održavanje akreditacije su utvrđeni u Zakonu o akreditaciji; crnogorskim standardima, odnosno evropskim i međunarodnim standardima, i uputstvima koji sadrže opšte kriterijume, odnosno zahtjeve koje treba da ispune podnosioci prijava za pojedine vrste akreditacija, dokumentima sa obaveznom primjenom kao što su smjernice za primjenu evropskih i međunarodnih standarda i uputstava iz oblasti ocjenjivanja usaglašenosti koje su izdale međunarodne organizacije za akreditaciju - EA, IAF i ILAC i pravilima akreditacije.

Akreditaciono tijelo utvrđuje ispunjenost navedenih zahtjeva na osnovu podnijete dokumentacije i neposrednim uvidom u pogledu ispunjenosti zahtjeva i kada utvrdi da tijelo za ocjenu usaglašenosti ispunjava zahtjeve izdaje Sertifikat o akreditaciji koji u prilogu sadrži dodatak sa detaljnim obimom dodjeljene akreditacije. Sertifikat o akreditaciji se izdaje na vrijeme od četiri godine u skladu sa pravilima akreditacije. U vremenskom roku važenja sertifikata provjera ispunjenosti zahtjeva se vrši redovnim odnosno vanrednim nadzorom koje obavlja Akreditaciono tijelo u skladu sa pravilima akreditacije. Ne može

se cijeniti ekvivalentnost stranog sertifikata o akreditaciji, tako da je prihvativ sertifikat samo ako je izdat od nacionalnog tijela za akreditaciju.

Druga komponenta Programa se odnosi na **međunarodne standarde koji su generisani na sistemu menadžmenta kvalitetom** (MEST EN ISO 9001:2016, MEST EN ISO 18001, MEST EN ISO 14001:2016). **Jedini validan dokaz da je standard zaista implementiran jeste sertifikat akreditovanog sertifikacionog tijela od strane ATCG-a.**

- Standard MEST EN ISO 9001:2016 se odnosi na menadžment sistemom kvaliteta (QMS). To je u stvari standard koji upućuje na osnovne horizontalne zahtjeve u pogledu prepoznavanja, sistematizacije i dokumentovanja procesa sa ciljem zadovoljenja zahtjeva korisnika. Standard se može primijeniti i na državne organe, civilni sektor i sl. a ne samo na ekonomski operatore.
- Standard MEST OHSAS 18001 se odnosi na menadžment sistemom zaštite na radu.
- Standard MEST ISO 14001:2016 - Sistemi menadžmenta životnom sredinom - Zahtjevi sa uputstvom za korišćenje.

Implementacija svih gore navedenih standarda je veoma složen proces. Uporedna praksa u svijetu, a naročito u Evropskoj uniji je da se cjeni a naročito prilikom pružanja (finansijske) državne pomoći kompletan sistem u sljedećoj korelaciiji:

- akreditacija izdata sertifikacionom tijelu od strane nacionalnog akreditacionog tijela čime se sistem potvrđivanja kompetencija validuje i verifikuje;
- sertifikacija pravnog lica od strane akreditovanog sertifikacionog tijela iz prethodne alineje;
- sertifikat je jedini validan dokaz da je konsultant iz alineje 3 uradio ugovoren posao i da su svi zahtjevi standarda ispunjeni. Takođe redovni godišnji nadzor u kome se provjerava da li je sertifikat održiv može biti predmet podrške;
- konsalting od strane konsultantske kuće ili fizičkog lica koje ima iskustvo u izradi dokumentacije i procedura a vezano za standard.

4. Komponente Programa podrške

Imajući u vidu da je jako mali udio MSP u ukupnom broju preduzeća, koji su implementirali standarde kao jedan od najvažnijih faktora konkurentnosti, kao i da je jako mali broj MSP koji su akreditovani od strane Akreditacionog tijela Crne Gore, Program podrške sadrži dvije komponente kako bi taj broj sertifikovanih i akreditovanih privrednih subjekata bio veći:

4.1. Podrška MMSP u smislu refundacije troškova akreditacije tijela za ocjenjivanje usaglašenosti

U skladu sa navedenim, Program se u periodu 2017-2020. godina, u okviru prve komponente odnosi na refundaciju do 70% opravdanih troškova akreditacije onih privrednih društava koja su akreditovana za tijela za ocjenu usaglašenosti i to za seriju standarda ISO/IEC 17025, ISO/IEC 17025, ISO/IEC 17029, ISO/IEC 17021-1, ISO/IEC 17024, ISO/IEC 17043, CEN/TS 15675, EN ISO 15189). Troškovi aktivnosti akreditacije za tijela za ocjenu usaglašenosti su predmet refundacije jedino ukoliko je privredno društvo zaslužilo sertifikat o akreditaciji Akreditacionog tijela Crne Gore ili je izvršilo nadzornu provjeru već zasluženog sertifikata. Proces pripreme je isti kao kod implementacije međunarodnog standarda za privredna društva samo je sertifikacija različita jer je vrši nacionalno akreditaciono tijelo.

4.2. Podrška MSP u smislu refundacije troškova implementacije standarda/ sertifikacije/ resertifikacije.

Druga komponenta ovog Programa za period 2017-2020. godina se odnosi na refundaciju do 70% opravdanih troškova za implementaciju standarda, sertifikaciju i resertifikaciju sistema menadžmenta:

- serija MEST EN ISO 9001;
- standard MEST ISO 14001;
- serija MEST OHSAS 18001.

5. Opravdani troškovi

Sredstva za refundaciju troškova implementacije standarda u okviru ovog Programa, dodjeljuju se za svrhu podizanja konkurentnosti i podsticanja razvoja, naročito manje razvijenih jedinica lokalne samouprave.

Opravdani troškovi su troškovi akreditacije, implementacije standarda i sertifikacije (Akreditaciono tijelo Crne Gore i/ili Akreditovana sertifikaciona tijela – privredna društva) i koji su stvarno nastali od strane preduzeća pod uslovom:

- Da su nastali tokom realizacije Programa;
- Da su navedeni u ponudi/fakturi i/ili Ugovoru;
- Da su mjerljivi i da se evidentiraju prema važećim računovodstvenim standardima;
- Da su razumni u skladu sa zahtjevima finansijskog upravljanja, posebno u pogledu ekonomičnosti i efikasnosti;

Opravdani troškovi u okviru podržanih aktivnosti su:

I - Akreditacija tijela za ocjenu usaglašenosti:

- Troškovi aktivnosti akreditacije za tijela za ocjenu usaglašenosti su predmet refundacije jedino ukoliko je privredno društvo dobilo sertifikat o akreditaciji Akreditacionog tijela Crne Gore ili je izvršilo nadzornu provjeru već zaslужenog sertifikata.

II - Uređenje poslovanja u skladu sa zahtjevima standarda poslovanja:

- Angažovanje konsultanta za pomoć za implementaciju standarda a koja se odnosi na: pripremu tehničke dokumentacije koja je predviđena za dokazivanje usaglašenosti sa zahtjevima određenog standarda; obuku osoblja i primjenu standarda;
- Sertifikacija;
- Resertifikacija;

Opravdani troškovi za koje se daje subvencija mora se zadržati u regionu najmanje 3 godine nakon dodjele, odnosno prijema državne pomoći.

Sredstva se ne mogu koristiti za:

- Finansiranje već započetih projekata sa spoljnim konsultantima;
- Učešće na sajmovima i izložbama;
- Kupovinu i iznajmljivanje opreme, alata i materijala;

- Dizajniranje i štampanje promotivnog materijala;
- Štampanje ambalaže/pakovanja proizvoda;
- Dizajniranje web-site;
- Troškove koji se direktno odnose na proizvodnju i distribuciju proizvoda (troškovi izrade proizvoda, transportni troškovi, troškove reklamiranja, troškovi kapitalnih investicija, troškovi administracije, amortizacije, osiguranja, kursnih razlika, plaćanje zaostalih obaveza (kamata, poreza, taksi, rata za otplate kredita i sl.), bankarske troškove, komisiona plaćanja, slične troškove koji se odnose na sprovodenje ugovora, plaćanje provizija, bilo koji vid ličnih troškova i sl.).

Intenzitet državne pomoći iz ovog programa će se usmjeravati poštujući princip kumulacije, odnosno zajedno sa ostalom pomoći koju dodjeljuje Ministarstvo ekonomije, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstvo održivog razvoja i turizma i Investiciono-razvojni fond Crne Gore A.D. do 60% za srednja, odnosno 70% za preduzetnike i mala privredna društva. S obzirom da intenzitet državne pomoći podrazumijeva ukupan intenzitet pomoći jednom privrednom društvu po svim šemama državne pomoći, sredstvima koja su obuhvaćena ovim Programom, neće doći do preklapanja sa ostalim šemama državne pomoći.

6. Finansijski okvir

Ukupan Budžet opredijeljen za realizaciju Programa povećanja regionalne i lokalne konkurentnosti kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standarda poslovanja za period 2017-2020. godina, **u 2018. godini iznosi 140.000,00 €**, dok je maksimalni iznos sufinansiranja od strane Ministarstva ekonomije u iznosu do 70% opravdanih troškova odnosno maksimalno do 5,000,00 €, bez PDV-a.

Privredno društvo je u obavezi da finansira troškove za realizaciju projektnih aktivnosti u visini od 100%, i nakon završetka aktivnosti traži povraćaj u visini do 70% opravdanih troškova za mikro i mala privredna društva odnosno do 60% za srednja preduzeća, gdje iznos refundacije od strane Ministarstva ekonomije može iznositi maksimalno do 5,000 € bez poreza na dodatu vrijednost (PDV-a).

7. Uslovi za učešće u programu

Pravo učešća u Programu povećanja regionalne i lokalne konkurentnosti za period 2017-2020. godinu imaju preduzetnici, mala i srednja privredna društva registrovani u skladu sa Zakonom o privrednim društvima ("Službeni list RCG", br. 06/02), Uredbom o bližim kriterijumima, uslovima i načinu dodjele državne pomoći („Službeni list Crne Gore“, br. 27/2010, 34/2011 i 16/14.) i Zakonom o računovodstvu („Sl. List RCG“, br. 52/16), registrovana u Centralnom registru privrednih subjekata koja:

- Posluju 100 % u privatnom vlasništvu;
- Imaju sjedište na teritoriji Crne Gore;
- Dostave zvanične finansijske izvještaje za prethodne dvije godine poslovanja (2016. i 2017. godinu) u kojima nije iskazan neto gubitak;
- Redovno izvršavaju obaveze plaćanja poreza i doprinosa;
- Da za iste aktivnosti nijesu koristili sredstva finansijske pomoći iz državnog i/ili lokalnog budžeta

Programom nijesu obuhvaćene sljedeće djelatnosti: industrija čelika, uglja i sintetičkih vlakana; brodogradnja; proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda; proizvodnja duvanskih proizvoda; proizvodnja i prodaja vojne opreme ili usluga; učešće u projektima kojima se krše međunarodno priznata prava radnika uključujući bezbjednost na radu, pravila i procedure u Crnoj Gori; bilo koja aktivnost koja se smatra nezakonitom ili štetnom po okolinu i opasnom za ljudsko zdravlje: igre na sreću, alkoholna pića (izuzev proizvodnje vina i voćnih rakija); lijekovi u dijelu distribucije; bankarstvo i osiguranje; trgovina; građevinarstvo (u dijelu izgradnje gotovih stambeno-poslovnih jedinica); ugostiteljski objekti koji isključivo pružaju usluge točenja pića; djelatnosti izdavanja novina i drugih povremenih izdanja, djelatnosti

proizvodnje i emitovanja radijskog i televizijskog programa; djelatnost novinskih agencija; kupovina udjela u drugim društvima, akcijama i ostalih vrijednosnih papira; benzinske pumpe; prodajni auto saloni; trgovina valutama i hartijama od vrijednosti; nemoralne i nelegalne aktivnosti.

Napomena: Redovno izmirivanje poreza podrazumijeva izmirivanje poreza i doprinosa zaključno sa prethodnim mjesecom, u odnosu na mjesec raspisivanja Javnog poziva, tekuće fiskalne godine. Preduzeće se ne smije nalaziti u kaznenoj evidenciji CRPS. Ministarstvo ekonomije će dokaze obezbijediti po službenoj dužnosti i to:

- Izvod iz Centralnog registra privrednih subjekata;
- Potvrdu o plaćenim porezima i doprinosima zaključno sa prethodnim mjesecom, u odnosu na mjesec raspisivanja Javnog poziva, tekuće fiskalne godine;
- IOPPD obrazac sa dokazom o plaćenim porezima i doprinosima, zaključno sa prethodnim mjesecom, u odnosu na mjesec raspisivanja Javnog poziva;
- Potvrdu da se preduzeće ne nalazi u kaznenoj evidenciji CRPS.

Takođe, Ministarstvo ekonomije će izvršiti provjeru eventualne kumulacije državne pomoći i dodjele ostalih subvencija po istom osnovu.

II PROCEDURE SPROVOĐENJA PROGRAMA

8. Raspisivanje Javnog poziva

Nakon usvajanja Programa od strane Vlade Crne Gore, Ministarstvo ekonomije će raspisati Javni poziv za učešće u Programu, kojim će se definisati uslovi (tačka 7) i kriterijumi (tačka 9) za učešće, formulari i dokazna dokumentacija. Javni poziv tražeće 30 dana i sadržaće: osnovne informacije o Programu, podatke o visini sredstava koja se dodjeljuju, uslove za podnošenje prijava, mjesto podnošenja prijava, kao i ostale relevantne informacije.

Program će se realizovati u periodu 2017-2020. godina, kroz najmanje jedan Javni poziv na nivou fiskalne godine, a u skladu sa raspoloživim budžetskim sredstvima Ministarstva ekonomije.

8.1. Podnošenje zahtjeva i potrebna dokumentacija

Za podnošenje zahtjeva, potrebno je priložiti:

- Popunjeni Prijavni formular (potpisani i ovjerен) – Obrazac 1;
- Izjavu ovlašćenog lica o prihvatanju uslova Programa povećanja regionalne i lokalne konkurentnosti kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standarda poslovanja za period 2017 – 2020. godina, za 2018. godinu i Javnog poziva (potpisana i ovjerena) – Obrazac 2.;
- Izjavu ovlašćenog lica da preduzeće za istu aktivnost nije koristilo sredstva finansijske pomoći iz državnog i lokalnog budžeta u poslednje tri godine od dana podnošenja Izjave (potpisana i ovjerena) –Obrazac 3;
- Izjavu ovlašćenog lica da preduzeće nije u obavezi povraćaja nezakonito primljene državne pomoći u poslednje tri godine od dana podnošenja Izjave (potpisana i ovjerena) – Obrazac 4;
- Izjavu ovlašćenog lica da preduzeće nije u poteškoćama u skladu sa propisima o državnoj pomoći (potpisana i ovjerena) – Obrazac 5
- Komplet obrazaca završnih računa za 2016. i 2017. godinu (Bilans stanja, Bilans uspjeha, Bruto bilans, Statistički aneks, Analitička kartica ino-kupaca);

- Ukoliko aplikant aplicira za komponentu I Programa potrebno je dostaviti Profakturu izdatu od strane Akredacionog tijela Crne Gore;
- Ukoliko aplikant aplicira za drugu komponentu ovog Programa potrebno je dostaviti i ponudu konsultanta i/ili sertifikacionog tijela (potpisana i ovjerena);
- Kopija kartona deponovanih potpisa;
- Potvrda da je navedeni ţiro-račun aktivan izdat od strane poslovne banke;

Prihvatljive su samo profakture koje su izdate na dan ili nakon objave Javnog poziva.

Ministarstvo ekonomije ima pravo da provjeri tačnost gore navedenih podataka za koje ovlašćeno lice podnosi pismenu izjavu.

Preduzeće je u obavezi da samostalno odabere konsultanta odnosno akreditovano tijelo – privredno društvo. **Spoljni konsultant ne može biti fizičko lice.**

*Preduzećima će na web sajtu Ministarstva ekonomije biti dostupna baza podataka konsultanata (pravnih lica) koje mogu izabrati za realizaciju aktivnosti, a koja nije obavezujuća.

8.2. Ocjenjivanje opravdanosti podnesenog zahtjeva i kreiranje rang liste

Administrativnu ocjenu dokumentacije, ispunjenosti uslova i ocjenjivanje po osnovu definisanih kriterijuma, sprovešće Komisija koju Rješenjem imenuje Ministarka ekonomije. Prijave koje ne sadrže svu dokumentaciju i ne ispunjavaju uslove Javnog poziva neće se ocjenjivati. U slučajevima nejasnoće ili nevidljivosti sadržaja nekog dokumenta, Komisija može zatražiti njegovu hitnu dostavu, dopunu ili obrazloženje, u roku ne dužem od 3 dana od dana prijema obaveštenja. U dalje razmatranje i ocjenjivanje uzeće se prijave koje sadrže potpunu dokumentaciju i ispunjavaju uslove Javnog poziva. Komisija će, u skladu sa Poslovnikom i unaprijed utvrđenim kriterijuma pristupiti ocjenjivanju i vrednovanju podnijetih prijava. Na osnovu ocjenjivanja, Komisija će kreirati rang listu preduzeća i dati prijedlog za donošenje Odluke o izboru zahtjeva kojima će se dodijeliti finansijska pomoć. **Finansijska pomoć će se dodijeliti shodno redoslijedu zahtjeva sa rang liste dok se ne utroše raspoloživa sredstva u iznosu od 140,000 €.**

9. Kriterijumi za ocjenjivanje prijava

Prijave koje ispunjavaju uslove Javnog poziva, Komisija će ocijeniti u skladu sa unaprijed utvrđenim kvantitativnim i kvalitativnim kriterijumima:

Tabela 1. Kvantitativni pokazatelji

I KVANTITATIVNI POKAZATELJI		Maksimalni broj bodova
1. Prihoda privrednog društva (u posljednjoj u odnosu na prethodnu fiskalnu godinu – 2017/2016)	Pad	0
	Do 30%	5
	Do 50%	10
	Više od 50%	15
UKUPNO 1.		0-15
2. Neto dobit (u posljednjoj u odnosu na prethodnu fiskalnu godinu – 2017/2016)	Pad	0
	Rast do 30 %	5
	Rast više od 30%	10
UKUPNO 2.		0-10
3. Broj zaposlenih u privrednom društvu (promjena 2017/2016)	Rast	10
	Pad	0
	Bez promjena	5
UKUPNO 3.		0-10
4. Planirani rast broja zaposlenih u privrednom društvu	1-5 novozaposlenih	2
	5-10 novozaposlenih	3
	> 10 novozaposlenih	5
UKUPNO 4.		2-5
5. Stepen razvijenosti opštine u kojoj je privredni subjekat registrovan	Opštine ispod prosjeka razvijenosti (manje razvijene JLS) ¹ ;	10
	Opštine iznad prosjeka razvijenosti;	5
UKUPNO 5.		5-10
6. Dodatnih 10 bodova za aplikante koji nijesu bili korisnici ovog Programa u prethodnom periodu implementacije;		0 -10
UKUPNO I – KVANTITATIVNI POKAZATELJI		12 - 60

¹ U skladu sa Pravilnikom o utvrđivanju liste stepena razvijenosti jedinica lokalne samouprave ("Službeni list Crne Gore, broj 82/2016" od 29.12.2016. godine), manje razvijene JLS su Berane, Mojkovac, Plav, Kolašin, Rožaje, Bijelo Polje, Šavnik, Andrijevica, Gusinje, Petnjica.

Dodatna 2 bonus boda dodjeljivaće se pravnim licima koja su u većinskom vlasništvu žena.

Tabela 2. Kvalitativni pokazatelji – Komponenta I

I KVALITATIVNI POKAZATELJI za prvu komponentu Programa	Maksimalni broj bodova
1. Aplikanti koji prvi put ulaze u postupak akreditacije a imaju više od dvije prijavljene oblasti/ Proširenje akreditacije	25
UKUPNO 1.	25
2. Očekivani efekti od akreditacije	
Procentualno povećanje broja klijenata (podatak o broju izdatih isprava o usaglašenosti)	8
Rast kompetentnosti osoblja (dokaz: sertifikati ili uvjerenja o obukama)	5
Unaprjeđena pozicija organizacije na tržištu	2
UKUPNOST 2.	2-15
UKUPNO II – KVALITATIVNI POKAZATELJI	27-40
UKUPNO I+II za prvu komponentu Programa	39-100

Tabela 3. Kvalitativni pokazatelji – Komponenta II

II KVALITATIVNI POKAZATELJI za drugu komponentu Programa	Maksimalni broj bodova
1. Implementacija standarda/ sertifikacija/ resertifikacija	25
UKUPNO 1.	25
2. Očekivani efekti realizacije aktivnosti na poslovanje privrednog društva	
Povećanje asortirana proizvoda/usluga privrednog društva	3
Povećanje prihoda privrednog društva	2
Smanjenje troškova poslovanja privrednog društva	3
Supstitucija uvoza	7
UKUPNO 2.	2-15
UKUPNO II – KVALITATIVNI POKAZATELJI	27-40
UKUPNO I+II za drugu komponentu Programa	39-100

Sredstva će se dodjeljivati prema rang listi dok se ne utroše raspoloživa sredstva. Ukoliko Podnosioci prijava imaju isti broj bodova, prednost će se dati Podnosiocima prijava koji imaju više bodova po pojedinačnim kriterijumima i to sljedećim redoslijedom: stepen razvijenosti opštine, kretanje ukupnog prihoda preduzeća, kretanje broja zaposlenih, vlasnička struktura preduzeća.

Prijave podnositelja koji se ne kvalifikuju za sufinansiranje zbog nedovoljnog budžeta Programa, biće stavljene na rezervnu listu koja će se aktivirati ukoliko se naknadno steknu neki od uslova:

- U slučaju da prilikom potpisivanja Ugovora o sufinansiranju sa Ministarstvom ekonomije neko odustane, ili odustane u roku od 30 dana od dana objave rang liste;
- Ukoliko se obezbjede dodatna sredstva za realizaciju Programa.

Podnosioci prijava sa rezervne liste, u skladu sa prethodnim, a prema ostvarenom broju bodova na rang listi, biće pozvani da pristupe potpisivanju Ugovora o sufinansiranju.

III REALIZACIJA UGOVORENE AKTIVNOSTI

Predmet sufinansiranja su aktivnosti koje će biti započete **nakon potpisivanja Ugovora o sufinansiranju**. Podnosioci zahtjeva će se pismenim putem obavijestiti o ocjeni Komisije. Nakon toga, podnosioci zahtjeva, za koje je na osnovu prethodno priložene dokumentacije, donijeta odluka o odobrenju pomoći, pristupaju potpisivanju Ugovora o sufinansiranju sa Ministarstvom ekonomije kojim se definišu međusobna prava i obaveze između podnosioca zahtjeva kao potencijalnog korisnika i davaoca državne pomoći. Takođe, Ugovorom se definišu i rokovi do kada podnositelj zahtjeva kao potencijalni korisnik državne pomoći treba da izvrši implementaciju standarda za koju je i podnio zahtjev, kao i do kada da dostavi sve ostale neophodne dokaze, čime se stiču uslovi da Ministarstvo ekonomije **refundira do 60%, odnosno do 70% vrijednosti investicije odnosno maksimalni iznos do 5.000 € (bez PDV-a)**. Rok za realizaciju predložene aktivnosti je **15. oktobar 2018. godine**.

Po zavšetku dobijanju akreditacije ili uvođenju standarda, koja je predmet Ugovora o sufinansiranju, kako bi ostvarilo pravo na refundaciju opravdanih troškova, privredno društvo je u obavezi da dostavi **sljedeću dokaznu dokumentaciju**:

- Zahtjev za isplatu finansijske pomoći - Obrazac 6;
- Original ili ovjerenu fotokopiju računa/fakture/ugovora sa dokazima o izvršenoj uplati;
- Izvodi sa bankarskog računa privrednog društva za opravdane troškove akreditacije/uvođenja standarda/sertifikacije/resertifikacije (izvod iz banke takođe treba da bude ovjeren od strane banke i lica koje izdaje izvod);
- Ovjerena fotokopija sertifikata sa pripadajućim dodatkom o dodjelenom obimu akreditacije – Komponenta 1;
- Ovjerena fotokopija sertifikata za implementaciju nekog od standarda (tačka 3.) li isprave o usaglašenosti – Komponenta 2.

Ukoliko postoje opravdani razlozi da se aktivnost ne može realizovati u predviđenom roku, preduzeće je u obavezi da u roku od 15 dana prije isteka roka za podnošenje dokazne dokumentacije, pismenim putem obavijesti Ministarstvo i podnese zahtjev za produženje roka. Rok za produženje ne može biti duži od 15 dana, odnosno do 31. oktobra 2018. godine. Ukoliko preduzeće u zahtijevanom roku ne zatraži produženje roka ili ne dostavi neophodnu validnu dokaznu dokumentaciju i priloge koji su predvidjeni programom i Pozivom, gubi pravo na isplatu finansijske pomoći odnosno refundaciju odobrenih sredstava. Ukoliko dostavljena dokazna dokumentacija nakon završetka aktivnosti nije u skladu sa Ugovorom o sufinansiranju, Ministarstvo nema obavezu da isplati finansijsku pomoć.

Dakle, **isplata će se vršiti naknadno po principu refundacije, kada je akreditacija odnosno implementacija standarda okončana, dobije sertifikat, a dokumentacija i dokaz o utrošku sredstava priložen**. To podrazumijeva da korisnik Programa snosi troškove dobijanja akreditacije ili implementacije standarda/sertifikacije/resertifikacije, a zatim podnosi zahtjev za refundaciju sredstava Ministarstvu ekonomije, u iznosu do maksimalno 70% opravdanih troškova za preduzetnike i mala privredna društva, odnosno maksimalno do 60% opravdanih troškova za srednja privredna društva bez PDV-a, a u skladu sa Ugovorom o sufinansiranju. Iznos refundacije po privrednom društvu zavisi od vrste standarda čije je uvođenje predmet refundacije i može biti najviše do 5.000 € bez PDV-a

Napomene:

- Ponude, predračuni, nalozi za plaćanje kompenzacija i slično ne predstavljaju prihvatljiv dokaz o trošenju sredstava. Svi računi moraju biti plaćeni sa računa preduzeća korisnika finansijske pomoći;
- Finansijska pomoć će se dodijeliti shodno redoslijedu prijava sa rang liste dok se ne utroše raspoloživa sredstva od 140.000 €. Komisija ima pravo da umanji iznos podnesenih troškova za refundaciju ukoliko su troškovi neadekvatni i nisu u skladu sa opravdanim troškovima i rokovima ili pravo da zahtjev odbaci.

IV INFORMACIJE O JAVNOM POZIVU

Prijavna dokumentacija za učešće u Programu povećanja regionalne i lokalne konkurentnosti kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standarda poslovanja za period 2017-2020. godine, može se preuzeti lično u Ministarstvu ekonomije, Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća, Rimski trg 46 81000 Podgorica, kao i na web stranici Ministarstva ekonomije – http://www.mek.gov.me/organizacija/razvoj/javni_pozivi.

Ministarstvo ekonomije će organizovati informativne događaje, na kojima će predstavnici mikro, malih i srednjih preduzeća, koji su zainteresovani da konkurišu za sredstva Programa, moći dobiti odgovore i pojašnjenja u vezi procesa konkurisanja i dodjele sredstava na licu mjesta od predstavnika Ministarstva. Informacije o ovim događajima biće objavljene u okviru Javnog poziva za učešće u Programu, kao i putem sredstava informisanja.

Neophodne dodatne informacije i stručna pomoć mogu se dobiti u prostorijama Ministarstva ekonomije, Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća, radnim danima u periodu od 09-12 h, ili na brojeve telefona: 020/406-314.

V PODNOŠENJE PRIJAVA

Popunjeni prijavni formular i prateća dokumentacija predaju se u 3 primjerka u zatvorenoj koverti (jedan original ili kopija ovjerena od strane suda ili notara i dvije kopije), na arhivu Ministarstva ekonomije ili preporučenom poštom na adresu: „Ministarstvo ekonomije, Rimski trg 46, 81000 Podgorica“. Na koverat se mora ispisati puni naziv i adresa podnosioca prijave, naziv Programa u okviru kojeg se aplicira, a u slučaju dostave poštom mora se nalaziti i vidljivi datum i vrijeme predaje pošiljke u poslovnicu Pošte. Krajnji rok (datum i vrijeme) predaje zahtjeva biće definisan Javnim pozivom.

U razmatranje će se uzeti samo kompletne i blagovremeno podnijete prijave. Po potrebi, Ministarstvo može tražiti i dodatne dokaze o ispunjenosti uslova za učešće u Programu, odnosno Javnom pozivu.

VI MONITORING I OCJENA SPROVOĐENJA PROGRAMA

Zajedno sa Zahtjevom za refundaciju sredstava – Obrazac 6, aplikant je u obavezi da dostavi i Izvještaj o ukupno sprovedenim aktivnostima na uvođenju standarda, i početnim efektima njegove implementacije, prije refundacije sredstava. Izvještaj o efektima implementacije standarda, privredno društvo/aplikant je u obavezi da dostavlja Ministarstvu ekonomije godišnje, u periodu od 3 godine od dana refundacije sredstava. Ugovorom između Ministarstva ekonomije i privrednog društva se mogu utvrditi i drugi načini praćenja efekata uvođenja standarda, seertifikacije i resertifikacije.

Tabela 4. Monitoring i ocjena sprovođenja programa

Svrha mjere/ pomoći	Svrha pomoći	Intenzitet pomoći	Instrument pomoći	Naziv aplikanta	Indikator ostvarenog efekta					
					Povećanje profitabilnosti poslovanja (neto dobit/ukupan prihod u %)	Povećanje produktivnosti i poslovanja (prihod/broj zaposlenih u %)	Proširenje asortiman a (broj i %)	Poboljašnje plasmana na inostrana tržišta (% povećanja učešća na inostranom tržištu)	Povećanj e broja zaposleni h (broj i %)	Unaprjeđe nje inovativnih potencijala zaposleni h (iznos i % ulaganja)

VII DOKUMENTACIJA I PRILOZI

Dokumentacija koju je potrebno podnijeti (prijava i ocjenjivanje):

- Popunjeni Prijavni formular (potpisani i ovjereni) – Obrazac 1;
- Izjavu preduzeća o prihvatanju uslova Programa povećanja regionalne i lokalne konkurentnosti kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standard poslovanja za period 2017 – 2020. godina, za 2018. godinu i Javnog poziva (potpisana i ovjerena) – Obrazac 2.;
- Izjavu ovlaštenog lica da preduzeće za istu aktivnost nije koristilo sredstva finansijske pomoći iz državnog i lokalnog budžeta u poslednje tri godine od dana podnošenja Izjave (potpisana i ovjerena) – Obrazac 3.;
- Izjavu ovlaštenog lica da preduzeće nije u obavezi povraćaja nezakonito primljene državne pomoći u poslednje tri godine od dana podnošenja Izjave (potpisana i ovjerena) – Obrazac 4.;
- Izjavu ovlaštenog lica da preduzeće nije u poteškoćama u skladu sa propisima o državnoj pomoći (potpisana i ovjerena) – Obrazac 5.
- Komplet obrazaca završnih računa za 2016. i 2017. godinu;
- Ukoliko aplikant aplicira za komponentu I Programa potrebno je dostaviti Profakturu izdatu od strane Akreditacionog tijela Crne Gore;
- Ukoliko aplikant aplicira za drugu komponentu ovog Programa potrebno je dostaviti i ponudu konsultanta i/ili sertifikacionog tijela (potpisana i ovjerena);
- Kopija kartona deponovanih potpisa
- Potvrda da je navedeni žiro-račun aktivan izdat od poslovne banke.

Dokumentacija koja se podnosi za isplatu finansijske pomoći:

- Zahtjev za isplatu finansijske pomoći - Obrazac 6;
- Original ili ovjerenu fotokopiju računa sa dokazima o izvršenoj uplati – faktura/fiskalni račun i izvodi sa bankarskog računa privrednog društva za opravdane troškove akreditacije/uvođenja standarda/sertifikacije (izvod iz banke takođe treba da bude ovjen od strane banke i lica koje izdaje izvod);
- Ovjerena fotokopija sertifikata sa pripadajućim dodatkom o dodjeljenom obimu akreditacije – Komponenta 1;
- Ovjerena fotokopija sertifikata za implementaciju nekog od standarda (tačka 3.) ili isprave o usaglašenosti – Komponenta 2.

VIII KONTROLNA LISTA

Tabela 5. Kontrolna lista

R.br.	Dokumentacija	Da	Ne
1.	Projektna dokumentacija je dostavljena u 3 primjera (1 original ili ovjerena kopija i 2 kopije);	☐	☐
2.	Popunjeno Prijavni formular u traženom formatu objavljenom uz Javni poziv (potpisani i ovjereni – Obrazac 1);	☐	☐
3.	Izjavu preduzeća o prihvatanju uslova Programa povećanja regionalne i lokalne konkurentnosti kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standard poslovanja za period 2017 – 2020. godina, za 2018. godinu i Javnog poziva (potpisana i ovjerena) – Obrazac 2.;	☐	☐
4.	Izjava ovlašćenog lica da preduzeće za istu aktivnost nije koristilo sredstva finansijske pomoći iz državnog i lokalnog budžeta u poslednje tri godine od dana podnošenja Izjave (potpisana i ovjerena) – Obrazac 3;	☐	☐
5.	Izjava ovlašćenog lica da preduzeće nije u obavezi povraćaja nezakonito primljene državne pomoći u poslednje tri godine od dana podnošenja Izjave (potpisana i ovjerena) – Obrazac 4;	☐	☐
6.	Izjava ovlašćenog lica da preduzeće nije u poteškoćama u skladu sa propisima o državnoj pomoći (potpisana i ovjerena) – Obrazac 5	☐	☐
7.	Komplet obrazaca završnih računa za 2016. i 2017. godinu - Bilans stanja; - Bilans uspjeha; Bruto bilans; - Statistički aneks;	☐	☐
8.	Profaktura izdata od strane Akredacionog tijela Crne Gore - komponenta 1;		
9.	Ponuda konsultanta i/ili sertifikacionog tijela – privrednog društva (potpisana i ovjerena) – komponenta 2;	☐	☐
10.	Kopija kartona deponovanih potpisa;	☐	☐
11.	Potvrda da je navedeni žiro-račun aktivan izdat od poslovne banke;	☐	☐

Napomena: Prihvatljive su samo profakture koje su izdate na dan ili nakon objave Javnog poziva.

Program povećanja regionalne i lokalne konkurentnosti kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standarda poslovanja za period 2017-2020. godina, za 2018. godinu

OBRAZAC 1

PRIJAVNI FORMULAR

1. OSNOVNI PODACI O PREDUZEĆU

Naziv i pravna forma preduzeća:		
Sjedište preduzeća:		
Godina osnivanja:		
Djelatnost:		
Mjesto obavljanja djelatnosti:		
Vlasnička struktura:		
Registarski broj:		
PIB:		
Direktor:		
Ovlašćeno lice u preduzeću:		
Osoba za kontakt:		
Kontakt podaci:	Telefon/Fax:	
	E-mail:	
	www.	
Asortiman proizvoda/usluga	1. 2.	
Tržište	Domaće	Inostrano (navesti)
Ukupan prihod	2016	2017
Neto dobit	2016	2017
Broj zaposlenih	2016	2017

Planirani broj novozaposlenih		

2. PODACI O AKREDITACIJI/VRSTI STANDARDA KOJI SE UVODI

(Navedite vrstu akreditacije/naziv standarda koju/i planirate da implementirate i vrijednost investicije za tu svhu bez PDV-a).

Naziv standarda	Vrijednost investicije
1.	
2.	
3.	

3. EFEKTI REALIZACIJE AKTIVNOSTI

Podaci o traženom obimu akreditacije za početnu akreditaciju/ podaci o proširenju obima akreditacije	
Obim akreditacije za početnu akreditaciju	
Proširenje obima akreditacije	
Podaci o uvođenju međunarodnih standarda	
Implementacija standarda	
Sertifikacija	
Resertifikacija	

3.1. Podaci o očekivanim efektima realizacije aktivnosti

Popunjavaju aplikanti za I komponentu Programa

(Ukratko opišite kakvi će se efekti postići na poslovanje privrednog društva realizacijom aktivnosti)

Očekivani efekti realizacije aktivnosti	
Rast kompetentnosti osoblja (dokaz: sertifikati ili uvjerenje o obukama)	
Procentualno povećanje broja klijenata (podatak o broju izdatih isprava o usaglašenosti)	
Unaprjeđena pozicija organizacije na tržištu	

3.2. Popunjavaju apliknti za II komponentu Programa

(Ukratko opišite kakvi će se efekti postići na poslovanje privrednog društva realizacijom aktivnosti)

Očekivani efekti realizacije aktivnosti	
Povećanje asortimana proizvoda/usluga privrednog društva	
Povećanje prihoda privrednog društva	
Smanjenje troškova poslovanja privrednog društva	
Supstitucija uvoza	

PODNOŠILAC PRIJAVE

Naziv privrednog društva	
Ime i prezime	
Funkcija	
Potpis i pečat	
Datum i mjesto	

Program povećanja regionalne i lokalne konkurentnosti kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standarda poslovanja za period 2017-2020. godina, za 2018. godinu

OBRAZAC 2

IZJAVA

Preduzeća _____ **o prihvatanju uslova** Programa povećanja regionalne i lokalne konkurentnosti kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standarda poslovanja za period 2017-2020. godina, za 2018. godinu i Javnog poziva.

NAZIV PREDUZEĆA: _____

Mjesto i datum:

Potpis i pečat

OBRAZAC 3

**IZJAVA
podnosioca zahtjeva o ranije primljenoj državnoj pomoći**

_____, u prethodnom trogodišnjem periodu od dana _____
(privredni subjekt/matični broj)
podnošenja Izjave:

- a) Nije koristilo državnu pomoć za iste opravdane troškove;
- b) Koristilo je državnu pomoć za iste opravdane troškove²:

Naziv državne pomoći	Vrsta troškova za koje je odobrena	Iznos državne pomoći	Davalac državne pomoći	Datum dobijanja državne pomoći

NAZIV PREDUZEĆA: _____

Mjesto i datum:

Potpis i pečat

---

² Ukoliko je preduzeće u prethodnom trogodišnjem periodu koristilo državnu pomoć neophodno je popuniti priloženu tabelu.

Program povećanja regionalne i lokalne konkurentnosti kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standarda poslovanja za period 2017-2020. godina, za 2018. godinu

OBRAZAC 4

**IZJAVA
podnosioca zahtjeva**

da preduzeće _____ nije u obavezi povraćaja nezakonito primljene državne pomoći u
(naziv preduzeća/matični broj)
poslednje tri godine od dana podnošenja Izjave.

NAZIV PREDUZEĆA: _____

Mjesto i datum:

Potpis i pečat

Program povećanja regionalne i lokalne konkurentnosti kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standarda poslovanja za period 2017-2020. godina, za 2018. godinu

OBRAZAC 5

**IZJAVA
podnosioca zahtjeva**

da preduzeće _____ nije u poteškoćama u skladu sa propisima o državnoj pomoći.
(naziv preduzeća/matični broj)

NAZIV PREDUZEĆA: _____

Mjesto i datum:
Potpis i pečat

Program povećanja regionalne i lokalne konkurentnosti kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standarda poslovanja za period 2017-2020. godina, za 2018. godinu

OBRAZAC 6

ZAHTEV ZA ISPLATU FINANSIJSKE POMOĆI

(podnosi se nakon realizacije aktivnosti koje su predmet podrške, u Ugovorom definisanom roku, uz dokaze o realizaciji aktivnosti)

1. PODACI O PRIVREDNOM DRUŠTVU

Naziv privrednog društva:	
Ime i prezime direktora:	
Adresa:	
Broj žiro-računa i naziv banke:	

2. ZAHTEV

U skladu sa odredbama iz Programa, molim da izvršite uplatu sredstava u iznosu od _____ € na navedeni žiro-račun preduzeća.

3. IZJAVA

Ovim putem izjavljujem da je izvršena akreditacija/ implementacija standarda, kako je određeno prijavom za refundaciju troškova.
Informacije i priložena dokumentacija o akreditaciji/implementaciji standarda su istinite i vjerodostojne, što potvrđujem svojim potpisom.

4. DOSTAVLJENA DOKUMENTACIJA - U prilogu dostavljamo sljedeću dokumentaciju:

- Ovjerena fotokopija/e računa sa dokazima o izvršenoj uplati – faktura/fiskalni račun i izvodi sa bankarskog računa privredno društva za troškove akreditacije ili uvođenja standarda i sertifikacije u 2018. godini	DA	NE
- Ovjerena fotokopija/e sertifikata dobijenog od nadležne/akreditovane institucije	DA	NE

Dodatak za monitoring:

Svrha mjere/pomoći	Svrha pomoći	Intenzitet pomoći	Instrument pomoći	Naziv aplikanta	Indikator ostvarenog efekta		
					Povećanje prihoda (%)	Povećanje broja zaposlenih (ukupna broj i %)	Proširenje asortimana (u %)

Mjesto, datum	Potpis ovlašćene osobe i pečat privrednog društva